

8 JAN. 1944

Mappe 38
Eksp. 30.12
Arg. 1943
O. V.

NR. 1.

NORSK PRISBLAD

1. årgang.

30. desember 1943.

453°

I april 1940 da vi blev overfalt av tyskerne, var vårt land forsynt med større varelagre i nær sagt alle brancher enn nogensinde tidligere. Fienden kom til et veldekket bord og man kan desverre ikke si at de ubudne gjester har vist særlig beskjedenhet når det gjaldt å forsyne sig. Våre lagre av alle slags industri-varer, både ferdige produkter og råmaterialer er sunket i et stadig økende tempo og enda verre er det gått med alle slags matvarer, klær og andre direkte livsfornödenheter. Uten overfødrivelse kan man idag påstå at en stor del av det norske folk er under-ernært. I særlig grad gjelder dette bybefolkningen. At voksne mannlige byboere har tapt ca. 20 % av sin legemsvekt er ingen undtagelse som bekrefter regelen, de som ikke har hatt et slikt vekt-tap er undtagelsene.

I løpet av de siste seks måneder har Oslos befolkning, bortsett fra den del som har ekstra-rasjoner, fått kjøttrasjon en gang og fisk en gang. Det man har flytt på er klippfisk og lutfisk, ikke engang spekesild, vår gamle nasjonalrett har vi fått beholde. Den overveldende del av vår store fiskeproduksjon går direkte til Tyskland, enten i fersk tilstand, eller via de nyanlagte filét-fabrikker og hermetikkfabrikker, mens våre husmødre ikke vet hvor de skal skaffe middagsmat fra.

Medisintranen er et skoleeksempel på hvorledes vi blir plyndret for våre ernæringsmidler. Nu får barna en liter tran pr. år og voksne ingen ting, før krigen da alle kjøpte og drakk den tran de ønsket, brukte vi 3% av vår tranproduksjon selv og eksporterte de 97%. Selv ikke de 3 % unner okkupasjonsmakten oss av et så viktig næringsmiddel. Den eneste matvare vi for tiden har så stort lager av at vi sannsynligvis kan opprettholde den nuværende rasjon, er korn. Dette kommer dels av at Tyskland har hatt en god høst selv og har bragt store kvanta korn fra Ukraina, således at de har mangel på lagerplass, dels av at tyskerne er interessert i å holde oss såvidt over sultegrensen for at vi skal kunde yde et så effektivt arbeide som mulig for dem.

Nu er imidlertid øieblikket kommet at det må gjøres noe alvorlig for å skaffe den norske bybefolkning mere kraftig og nærende føde. Man må ha øket tilførsel av, i første rekke, kjøtt, fisk og smør, hvis ikke den opvoksende slekt skal bli en mindreverdige rase. I fedrelandets interesse må hjemmefrontens arbeide sette full kraft på å skaffe alle som lider nød i dette land, økede matrasjoner og her må bønder og fiskere være de som først og fremst tar initiativet.

Bøndene må systematisk opgi til myndighetene mindre produksjon pr. mål enn de har hatt av alle slags korn, grønnsaker og poteter, de må opgi mindre melkemengde, mindre antall dyr enn de har og mindre smør- og oste-produksjon. Fiskerne må alltid opgi en mindre fangst enn de har hatt.

Dessa kornelipe matreserver skal redde den norske folkerases fremtid. Hvad hjelper det om vi vinner krigen hvis det blir et legemlig svekket folk som overlever den? Vi må komme ut av

krigen med alle våre åndelige og legemlige krefter i behold, så vi fortsatt kan hevde oss på samme ærefulle måte som hittil overalt i verden.

Dette kan bønder og fiskere hjelpe oss til ved å levere oss mat til rimelige priser. Desverre har den matproduserende del av befolkningen i stor utstrekning sviktet sin plikt mot de øvrige innbyggere. De fleste har vært livende redd for ikke å levere på løsen alt hvad fienden forlangte og alle for mange av dem som har holdt sine varer unda fienden, har utnyttet sine landemenns nød og tatt blodige ågerpriser for sine matvarer. Det har vært alt for mange svarte bønder og alt for mange svarte mellemlhandlere.

Svart i denne forbindelse betyr ikke folk som selger på svartebørsen, men folk som tar for høie priser, altså svartebørsens utskudd.

Svartebørsen som sådan er absolutt livsviktig for nasjonen, så alle matprodusenter må levere mest mulig til svartebørsen, men til rimelige priser, slik at den almindelige borger i dette land kan nyde godt av varene.

DA PRISER PÅ SVARTEBØRSEN OPPVILLA DEN NASJON DEN NÅR,
MÅLLIG Å REDDE N. BOWEN'S SUNDHET.

På grunn av den senere tids mange overtredelser av den uskrevede lov om rimelige priser på svartebørsen, som folks nød tilsier, har man funnet å måtte nedsette et Nasjonalt Prisutvalg som vil sørge for å holde prisene på et så lavt nivå at folk har råd til å kjøpe der. Svartebørsen skal ikke være en tumleplass for tyskere, quæslinger, barakkebaroner og kapitalistiske egoister - den skal tjene det norske folks interesser.

Det Nasjonale Prisutvalg blev nedsett i midten av november og har i den korte tid samlet et rikt materiale fra store dele av landet om den hemmelige omsetning av matvarer. Vi har fått mange glimrende innberetninger om bønder som har levert store kvanta av alle slags gårdeprodukter til nødlidende landsmenn og kun beregnet sig de offisielle maksimalpriser. Det samme gjelder også mange fiskere.

Vi har også mange nedslående rapporter om svarte matprodusenter. Vi har notert oss bønder i Akershus som har forlangt Kr. 40.- pr. kg. for grisekjøtt; i Østerdalen har det vært forlangt Kr. 30.- pr. kg. for oksekjøtt; på Nedemøken Kr. 2.- pr. kg. for kalvekjøtt; på Vestopland Kr. 25.- pr. kg. for fårekjøtt; på Ringesrike Kr. 15.- pr. kg. for hvetemel; i Hallingdal Kr. 45.- pr. kg. for smør; i Valdres Kr. 25.- pr. kg. for gjetost; i Telemark kr. 12.- pr. rype, altsammen levert på gård eller seter, uten transportrisiko. Vi har også en rekke rapporter om mellemlhandlere som har fordyret varen på en ublu måte og om pengesterke kjøpere som har budt nær sagt hvad som helst og drevet prisene opp til skade for sine medmennesker.

VI SETTER ALLE DISSE TRE KATEGORIER I SAMME KLASSE OG EN SLIK OPPDELING VIL IKKE LÆNGER BLI TALT.

Det Nasjonale Prisutvalg ser det som sin oppgave å påse at landets matprodusenter i denne tid oppfyller sin nasjonale plikt nr. 1 som er å levere sine varer i størst mulig mengde til lavest mulige priser til den norske befolkning. Prinsipielt holder vi på at alle leveranser bør skje til de offisielle maksimalpriser, men vi er opmerksom på at disse for en rekke varer er for lave og da okkupasjonsmakten har fastsatt straffe for å levere matvarer direkte til befolkningen, finner vi å måtte ta hensyn til denne situasjon. Matprodusentene som ikke er særlig godt økonomisk stillet må ha en viss betydelighet for den risiko de løper ved å overtrede myndighetenes bestemmelser. De må ha anledning til å tjene op et reservefond, som de kan bruke til å dekke eventuelle mulktar ned. Risiko for mulkt og straff er jo noe større for produsent og mellommann enn for kjøper.

Føreløbig er det fastsatt følgende maksimalpriser på de viktigste levnetsmidler: Prisene gjelder fra 15. januar 1944; eventuelle senere reguleringer vil bli offentliggjort i Norsk Prisblad.

Produsentpris		inkl. transporttillegg og mellommannsfortjeneste	
		inntil 50 km. avstand	over 50 km. avstand
		35 %	70 %
Svinekjøtt	kr. 10.- pr. kg.	kr. 13.50	kr. 17.-
Okskjøtt	" 9.- " "	" 12.15	" 15.30
Bøfekkjøtt	" 8.- " "	" 10.80	" 13.60
Kulvekjøtt	" 7.- " "	" 9.45	" 11.90
Smør	" 16.- " "	" 21.60	" 27.20
Hvetemel	" 5.- " "	" 6.75	" 8.50
Risemel	" 3.- " "	" 4.05	" 5.10
Havregryn	" 4.- " "	" 5.40	" 6.80
Gjetost	" 13.- " "	" 17.55	" 22.10
" hvit			
nøkkelost			
garnelost			
gaulda	" 8.- " "	" 10.80	" 13.60
lysost	" 7.- " "	" 9.45	" 11.90

Transport og mellommannsfortjeneste uansett avstand, 25 %

Gås	kr. 12.- pr. kg.	kr. 16.-
And	" 9.- " "	" 11.25
Høne	" 8.- " "	" 10.-
Kanin	" 8.- " "	" 10.-
Type	" 7.- " stk.	" 8.75
Århøne	" 10.- " "	" 12.50
Årbane	" 12.- " "	" 15.-
Røy	" 16.- " "	" 20.-
Tiur	" 25.- " "	" 31.25

Sukker inklusiv alle tillegg kr. 12.-

Som man vil se, er de hittil gjeldende svartebørspriser ved denne regulering satt betraktelig ned, i enkelte tilfeller ned til tredjeparten, således at kjøp på svartebørsen for fremtiden ikke bare skal være forbeholdt rike folk. De forskjellige varepriser er ikke alltid satt i samme forhold til hverandre som før krigen, men vi har forsøkt å ta i betraktning varens næringsverdi, vanskeligheten ved å skaffe den og dens anvendelighet. Prisene er avpasset etter Østlands-forhold og gjelder for hele Østlandet, inklusive Telemark fylke.

ENHVER SOM OVERTREDER DISSE BESTEMMELSER, ENTEN DET GJELDER SELGERE, KJØPERE ELLER KJØPER, VIL BLI STRÆNGT STRAFFET FOR Å HA BRUTT HOLLANDS-FRONTENS SOLIDARITET OG SATT DEN NORSKE FOLKEMELSE I FAR. OVERTREDERNE VIL HA SIN STRAFF NÅR KRIGEN ER SLUTT. FORELØBIG VIL NAVNENE BLI OPPNOTERT AV VÅRE LOKALE KONTROLLØLER I HVER BY OG HVERT HERRED.

TIL KAMP FOR FOLKETS SUNDHET

TIL KAMP MOT UBLU SVARTEBØRSPRISER.

Send Norsk Frihed utover landet efterat prisene er notert.

SISIL HELDING. Efterat avisen er gått i trykken, har vi mottatt en rapport om forholdene i Belgien. I et kapitel med tittel "Svartebørsen i patriotenes tjeneste", står det blandt annet:

"Et betydelig bidrag til motstandsfronten gis av de belgiske bønderne. De har hittil på forskjellige måter undlatt å levere sine produkter til Tyskland. På torvene finnes ingenting å kjøpe og myndighetenes rasjoneringsforskrifter bryr ingen sig om. Centrum for den belgiske svartebørshandel i Brüssel holder på å bli verdensberømt på grunn av den geniale måte på hvilken man selger og bytter varer bak ryggen på myndighetene. Enhver ekte belgier kjeener til å utleis av restauranter, hvor partisaner og andre patrioter kan spise til rimelige priser uten rasjoneringskort. De tyske gjester og tysk-orienterte belgiere må derimot betale fullstendige fantasipriser og levere rasjoneringskort.

Forholdene her er desverre så forskjellige fra de belgiske at restaurantene neppe kan drive på samme udmerkede måte som i Brüssel, men de norske bønder kan gjøre som de belgiske å levere minst mulig til tyskerne og mest mulig til sine landsmenn.

EN SELVBEVILGELIGHEIT Å DET VARE AT HVERKEN TYSKERE ELLER QUISLINGER FÅR KJØPT VARER PÅ SVARTEBØRSSEN, UANSETT HVILKE PRISER DE BETALER.

OPPTRYKKE TILLATT FOR DENN FRI PRESSE